

UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS COUNCIL

አለም አቀፍ ማህበረሰብ በኢትዮጵያ ግጭት ለተያዙ ንፁሀን ዜጎች ተጠያቂነትን እና ጥበቃን ማረጋገጥ አለበት ሲል የመንግስታቱ ድርጅት የመጨረሻ ዘገባ አስታወቀ

ጄኔቫ (ጥቅምት 02 ቀን 2016) - በኢትዮጵያ ላለፉት በርካታ ዓመታት በተከሰቱ ግጭቶች ውስጥ የተካሄደው የጅምላ ግድያ እና የሰብአዊ መብት ረገጣ እጅግ የሚያስደነግጥ ነው። እናም ዓለም አቀፍ ማህበረሰብ ሰላማዊ ዜጎችን ለመጠበቅ ጥረቱን ማጠናከር እና ከባድ የሰብአዊ መብት ረገጣ የፈጸሙ ወንጀለኞችን ተጠያቂ ማድረግ አለበት። ወንጀሎች፣ የዓለም አቀፍ የሰብአዊ መብት ኮሚሽን በኢትዮጵያ የመጨረሻ ሪፖርቱን ዛሬ ካወጣ በኋላ ገልጿል።

ሪፖርቱ በ2013 እና 2015 መካከል በትግራይ፣ አማራ፣ አፋር እና ኦሮሚያ ውስጥ ለሁለት አመታት በዘለቀው ግጭት በኢትዮጵያ ውስጥ ስለተፈጸመው የሰብአዊ መብት ረገጣ እና በሰላማዊ ዜጎች ላይ የተፈጸመውን የመብት ረገጣ እስካሁን በዝርዝር ያሳያል። ማዕከላዊ ግኝት በግጭቱ ውስጥ ያሉ ሁሉም አካላት የፈጸሙት አስደንጋጭ እና የመብት ጥሰት ደረጃ ነው።

የኢትዮጵያ ብሄራዊ መከላከያ ሰራዊት፣ የኤርትራ መከላከያ ሰራዊት እና አጋር የክልል ልዩ ሃይል እና ሚሊሻዎች ለጅምላ ግድያ፣ መስፋፋትና ስልታዊ አስገድዶ መድፈር እና ጾታዊ ጥቃት፣ በሴቶች እና ልጃገረዶች ላይ የጾታዊ ባርነት፣ ሆን ተብሎ ለረሃብ፣ ለግዳጅ መፈናቀል እና ለመሳሰሉት ተጠያቂዎች መሆናቸውን አረጋግጧል። የጦር ወንጀሎች እና በሰው ልጆች ላይ የሚፈጸሙ ወንጀሎችን የሚሸፍኑ ግዙፍ የዘፈቀደ እስራት። የትግራይ ሃይሎች ለግድያ፣ ለሰፊው አስገድዶ መድፈር እና ጾታዊ ጥቃት፣ ንብረት መውደም እና ለዝርፊያ እስከ የጦር ወንጀል ተጠያቂ ናቸው።

የኮሚሽኑ ሰብሳቢ መሀመድ ቻንዴ አትሚን "በኢትዮጵያ ከህዳር 3 ቀን 2020 ጀምሮ ያለው የጥቃት መጠን እና ቀጣይነት አሁን ያለው ሪፖርት በምርመራ ላይ ባሉ ክልሎች በሰላማዊ ሰዎች ላይ የሚደርሰውን ጉዳት ሙሉ በሙሉ የሚያንጸባርቅ ተደርጎ ሊወሰድ የማይችል ነው" ብለዋል። ኮሚሽኑ በጊዜ እና በሃብት ውስንነት ኮሚሽኑ በሰብአዊነት ላይ ሊደርስ የሚችለውን የዘር ማጥፋት እና የዘር ማጥፋት ወንጀል ውሳኔ መስጠት አለመቻሉን ጠቁሞ፣ ተጨማሪ ምርመራ እንደሚያስፈልግ እና አጠቃላይ መረጃዎችን እና የህግ እንደምታዎችን ለማወቅ ተችሏል።

የኤርትራ መከላከያ ሰራዊት በህዳር 2014 የጦርነት ማቆም ስምምነት ከመፈረሙ በፊት እና በኋላ በትግራይ ውስጥ መገኘቱና እየደረሰ ያለው ጥሰት እና የሁከትና ብጥብጥ ወደ አገራዊ ደረጃ መስፋፋቱ ለተፈጸሙ ጥሰቶች እና ወንጀሎች ተአማኒነት ያለው ተጠያቂነት ከሌላ ምንም እንደማይሆን የሚያሳስብ ነው። ቅጣትን ማቆም ወደፊት ለሚፈጸሙ አሰቃቂ ወንጀሎች ምንም መከላከያ የለም።

የኮሚሽኑ ኤክስፐርት የሆኑት ራዲካ ኩማራስዋሚ "ትርጉም ያለው የቤት ውስጥ ተጠያቂነት ተስፋዎች በጣም ፍቅር ናቸው" ብለዋል. "የተጎጂዎች እና የተረፉ ሰዎች የፍትህ እና የተጠያቂነት ጥያቄዎች ግልጽ እና የማያወላውሉ ናቸው። እናም ድምፃቸው ሊሰማ ይገባል ።"

የሰብአዊ መብት ካውንስል 54ኛ ክፍለ-ጊዜ ማብቂያ ላይ ዛሬ የሚመጣው የኮሚሽኑ ስልጣን መቋረጡ ተጎጂዎችን በጭንቀት ውስጥ ወድቋል።

ስቲቫን ራተር "በእነዚህ የመብት ጥሰቶች እና የመብት ጥሰቶች ሰለባ ለሆኑት በርካታ ኢትዮጵያውያን ኮሚሽኑ ሊቀጥል እና ምርመራውን ማጠናቀቅ አለመቻሉ ትልቅ ጉዳት ነው" ብለዋል ። የኮሚሽኑ ባለሙያ. "ይህ ሥራ

እንዲቀጥል አስፈላጊ ነው፣ እና ይህ የታሪክ ዘገባ በኢትዮጵያ ውስጥ ያለቅጣትን ለመዋጋት የሚረዳ ዝርዝር መረጃ ያቀርባል።"

"የኮሚሽኑ መዘጋት የመንገዱ መጨረሻ ማለት አይደለም - ኮሚሽኑ በቅርቡ ባወጣው ሪፖርት እንደገመገመው ወደፊት ለሚፈጸሙ አሰቃቂ ወንጀሎች ስጋቶች በግልጽ በሚታዩበት ጊዜ አይደለም" ብለዋል አቶማን።

"መንግስታት በኢትዮጵያ ያለውን የሰብአዊ መብት ሁኔታ በአለም አቀፍ አጀንዳዎች ላይ በማስቀመጥ በኢትዮጵያ ውስጥ የተፈጸሙ ወንጀሎችን በሁለንተናዊ የዳኝነት መርህ በየሀገር ውስጥ ፍርድ ቤቶች በንቃት መርምረው ለፍርድ ማቅረብ አለባቸው።"

"የክልላዊ እና አለም አቀፍ ማህበረሰብ፣ የተባበሩት መንግስታት ድርጅት ስርዓት፣ ልዩ የአሰራር ሂደት ባለስልጣኖች እና ኦኤችሲአር በአሰቃቂ ግጭት የተጎዱትን መርሳት የለባቸውም እና ክልላዊ እና አለም አቀፍ መመዘኛዎችን በመቃወም ሁኔታውን መከታተል አለባቸው" ብለዋል አቶማን።

ያበቃል